

Af Jørn Ditlev Eriksen, sygeplejerske, for-

*stander på botilbud-det Slotsvænget,
Lyngby/Taarbæk Kommune.*

Blad nr. 4/2008

Ensretning - en forkert retning!

Hele min familie sad klistret til skærmen søndage kl. 20, da DR1 sendte Per Flys "Forestillingen". Seks søndage i træk så vi den samme historie, men hver gang fortalt fra en ny hovedpersons synsvinkel. Det fascinerede os, at vores sympati og forståelse for den enkelte karakter hele tiden skiftede i takt med, at vi fik indsigt i deres livshistorie og dermed forståelse for deres handlinger. Det er en erkendelse, jeg kan overføre til alle de arbejdssituationer, hvor vi som sygeplejersker arbejder med relationer til mennesker, som vi søger at hjælpe.

Selvom vi sygeplejersker er blevet socialiseret og ensrettet godt og grundigt igennem vores uddannelse og arbejde, så er vi trods alt stadigvæk udstyret med forskellige talenter. I psykiatrien har dette stor betydning, da nogle sygeplejersker har bedre kompetencer i forhold til at skabe tillid, være empatiske og opbygge relationer. Disse sygeplejersker vil ofte få et fortroligt forhold til patienten, og dermed et bedre kendskab og en større forståelse for den enkelte patients reaktioner og drømme.

Det burde som udgangspunkt være en styrke i en arbejdsgruppe, at vi har forskellige syn og holdninger til de mennesker, vi søger at hjælpe, da det giver et nuanceret billede af den enkelte patient. Det er dog min erfaring, at denne forskellighed ofte bliver opfattet som et problem.

I den psykiatriske sygepleje har jeg erfaret, at målet oftest er at ensrette vores holdninger og handlinger i forhold til den enkelte patient. Den grundlæggende antagelse er, at en sindslidende har et kaotisk indre og derfor har brug for velstrukturerede og forudsigelige omgivelser for igen at komme til fornuft. Da det er svært at konkretisere holdninger, så bliver resultatet ofte, at der udarbejdes et sæt regler, der skal styre patientens adfærd.

Når disse regler er fastsat, så kan der være lagt i kakkellovnen til det næste holdningsmøde. Disse møder er ofte styret af en sygeplejerske, som på mødet ubarmhjertigt vil afsige sin dom over de medarbejdere, der har brudt med fællesskabets adfældsregler.

Det vil ofte være de sygeplejersker, som er særligt kompetente i forhold til at opbygge fortrolige relationer, der har brudt reglerne. De vil uvilkårligt have en større indsigt og forståelse for patienten og vil dermed være tilbøjelige til at handle intuitivt, da deres sygeplejepraksis er mere styret af øjeblikkets skøn og deres samarbejde med patienten end af det fælles regelsæt.

Det undrer mig, at vi i sygeplejen fastholder idealet om, at det er godt at handle ens i en tid, hvor man i andre virksomheder søger at udnytte forskelligheder som en styrke. Regler sætter sygeplejerskernes dømmekraft ud af spil, og resultatet bliver en sygeplejeindsats med ringe kvalitet, da ingen tør gå nye veje af frygt for at bryde reglerne.

Hvis vi skal udvikle vores sygeplejepraksis, er vi nødt til at udvikle en kultur, hvor vi udveksler erfaringer og lærer af hinandens forskelligheder. Idealet om ensretning er utopi og fastholder en praksis, hvor det er den laveste fællesnævner, der er styrende for kvaliteten i indsatsen, og hvor talentfulde sygeplejersker ikke får lov til at folde sig ud.

Lad os få en fremtid, hvor vi er stolte af vores evne til at se og udnytte forskelligheder!